

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร การทำไม้กวาดทางมะพร้าว จำนวน ๙ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก

ความเป็นมา

การทำไม้กวาดทางมะพร้าวเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีมาแต่โบราณของชาวไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่มีต้นมะพร้าวอยู่มาก เช่น ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก การใช้วัสดุจากธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่นอย่าง “ทางมะพร้าว” ซึ่งหมายถึงก้านใบแห้งของต้นมะพร้าว ถือเป็นวิธีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ชาวบ้านสมัยก่อนเมื่อเก็บมะพร้าวแล้ว จะเหลือส่วนของทางมะพร้าวซึ่งเป็นของเหลือทิ้ง จึงนำมาประดิษฐ์เป็นไม้กวาดสำหรับกวาดลานบ้านหรือพื้นดิน เนื่องจากมีความแข็งแรง ทนทาน และใช้งานได้นาน ทำให้ไม้กวาดทางมะพร้าวกลายเป็นเครื่องใช้จำเป็นในชีวิตประจำวัน และแพร่หลายในครัวเรือนต่างๆ พัฒนาการของงานฝีมือ ในเวลาต่อมาการทำไม้กวาดทางมะพร้าวได้กลายเป็นอาชีพเสริม และอาชีพหลักของหลายครัวเรือน มีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพหรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อผลิตและจำหน่ายไม้กวาดทั้งในระดับท้องถิ่นและทั่วประเทศ โดยมีการพัฒนารูปแบบให้จับถนัดมือ แข็งแรง และสวยงามยิ่งขึ้น คุณค่าทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ไม้กวาดทางมะพร้าวไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือทำความสะอาดเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ความประณีตในการผลิต และการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า นอกจากนี้ยังช่วยสร้างรายได้และส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผ่านการใช้วัสดุธรรมชาติแทนพลาสติก

ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุน ให้กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไปในพื้นที่อำเภอบางมูลนาก ได้ฝึกทักษะการทำไม้กวาดทางมะพร้าว เพื่อเป็นการส่งเสริมการประกอบอาชีพที่สามารถนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

หลักสูตรของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้าน ในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้มีผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม
๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจ และฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรม มีดังนี้

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวนระยะเวลาในการจัดกิจกรรมรวมทั้งหมด ๙ ชั่วโมง แบ่งได้ดังนี้

๑. ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ ๗ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่องที่ ๑ ช่องทางการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดทางมะพร้าว (๑ ชม.)

๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ จำนวน ๒๐ นาที
๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ จำนวน ๒๐ นาที
๓. แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพธุรกิจ จำนวน ๑๐ นาที
๔. ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ จำนวน ๑๐ นาที

เรื่องที่ ๒ ทักษะการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดทางมะพร้าว (๗ ชม ๑๐ นาที)

๑. ประวัติของการทำไม้กวาดทางมะพร้าว จำนวน ๕ นาที
๒. อุปกรณ์การทำไม้กวาดทางมะพร้าว จำนวน ๕ นาที
๓. วิธีการทำไม้กวาดทางมะพร้าว จำนวน ๕ ชั่วโมง
 - ๓.๑ การเลือกวัสดุ
 - ๓.๒ แหล่งจำหน่ายสินค้า
 - ๓.๓ รูปแบบการทำไม้กวาดทางมะพร้าว
๔. การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการบรรจุภัณฑ์สินค้า
 - รูปแบบบรรจุภัณฑ์ / logo / brand จำนวน ๑ ชั่วโมง
 - การจัดทำบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑ ชั่วโมง

เรื่องที่ ๓ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดทางมะพร้าว (๕๐ นาที)

๑. การเลือกทำเล/สถานที่ตั้งร้าน
๒. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย จำนวน ๑๐ นาที
๓. ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน จำนวน ๒๐ นาที
๔. กำหนดทิศทางเป้าหมายและแผนการตลาด จำนวน ๒๐ นาที

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
๒. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
 - เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๓. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการการผลิต การบริหารจัดการตลาด และการออกแบบผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์สินค้า
๔. การนิเทศติดตาม และข้อเสนอแนะปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการทำไม้กวาดทางมะพร้าว
๒. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน / เว็บไซต์
๓. วิทยากร / ภูมิปัญญา

การวัดและประเมินผล

ประเมินผลระหว่างเรียน จากการสังเกต และการฝึกปฏิบัติ ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตรสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักโภชนาการ และการทำไม้กวาดทางมะพร้าวได้ รวมถึงการจัดทำและออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานเอกสารจัดตั้งกลุ่ม / ใบสมัครผู้เรียน / แบบสำรวจความต้องการ
๒. แบบประเมินความพึงพอใจ

การเทียบโอน

-

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร การทำไม้กวาดทางมะพร้าว จำนวน ๙ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ช่องทาง การประกอบอาชีพ การทำไม้กวาด ทางมะพร้าว	๑. บอกความสำคัญในการประกอบ อาชีพการทำไม้กวาดทางมะพร้าว ๒. บอกความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพการทำไม้กวาดทางมะพร้าว ๓. บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการ ประกอบอาชีพการทำ ไม้กวาดทางมะพร้าว ๔. บอกทิศทางการพัฒนาการประกอบ อาชีพการทำไม้กวาดทางมะพร้าว	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพ ๓. แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพ ธุรกิจ ๔. ทิศทางการพัฒนาการประกอบ อาชีพ	- การบรรยาย - การบรรยาย - การบรรยาย - การบรรยาย	๒๐ นาที ๒๐ นาที ๑๐ นาที ๑๐ นาที	
๒.	ทักษะ การประกอบอาชีพ การทำไม้กวาด ทางมะพร้าว	๑. บอกประวัติของ การทำไม้กวาดทางมะพร้าวได้ ๒. บอกอุปกรณ์การทำไม้กวาด ทางมะพร้าว ๓. บอกวิธีการทำไม้กวาดทางมะพร้าว	๑. ประวัติของการทำไม้กวาด ทางมะพร้าว ๒. อุปกรณ์การทำไม้กวาด ทางมะพร้าว ๓. วิธีการทำไม้กวาดทางมะพร้าว ๓.๑ การเลือกวัสดุ ๓.๒ แหล่งจำหน่ายสินค้า	- การบรรยาย - การบรรยาย - สาธิต และการฝึก ปฏิบัติจริง	๕ นาที ๕ นาที	๕ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๔. บอกวิธีการออกแบบและบรรจุ ภัณฑ์ได้	๓.๓ รูปแบบการทำไม้กวาด ทางมะพร้าว ๔. การออกแบบผลิตภัณฑ์ การบรรจุ ภัณฑ์สินค้า - รูปแบบบรรจุภัณฑ์ /logo / brand - การจัดทำบรรจุภัณฑ์	- การบรรยาย - สาธิต และการฝึก ปฏิบัติจริง		๒ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓.	การบริหารจัดการใน การประกอบอาชีพ การทำไม้กวาด ทางมะพร้าว	๑. สามารถสำรวจและศึกษาทำเลที่ตั้ง	๑. การเลือกทำเล/สถานที่ตั้งร้าน	- การบรรยาย	๑๐ นาที	
		๒. สามารถคิดคำนวณต้นทุนการผลิต และการกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขายได้	๒. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย	- การบรรยาย	๒๐ นาที	
		๓. สามารถศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดใน ชุมชนได้	๓. ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ ความต้องการของตลาดในชุมชน	- การบรรยาย	๒๐ นาที	
		๔. สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการตลาดได้	๔. กำหนดทิศทางเป้าหมายและ แผนการตลาด	- การบรรยาย		